

 Österbottens välfärdssområde Pohjanmaan hyvinvointialue	Dokumenttyp ANVISNING FÖR PROFESSIONELLA		Sida 1 7)
Namn CHECK-LISTA FÖR ISOLERINGSSTÄDNING FÖR AVDELNINGAR INOM SPECIALSJUKVÅRD OCH ALLMÄNMEDICINSKA AVDELNINGAR	Förberedd av: Kvalitet och tillsyn/hygieniskötare Datum: 30.1.2023	Godkänd: Silvia Grönroos-Pada Datum: 10.2.2023	Uppdaterad: Hygieniskötare Datum: 7.11.2025

Denna anvisning innehåller viktig information för både anstaltvårdare och vårdpersonal om städning av isoleringsrum på vårdavdelningar. Denna anvisning är inte helt lämplig för städning av exempelvis en poliklinik eller ett boende. Anstaltvårdaren måste informeras om vilken typ av isolering/mikroorganism/smittsam sjukdom det rör sig om innan rummet städas. Denna information är viktig för valet av rengöringsmedel/metoder/utrustning och skyddsutrustning som används vid både daglig rengöring och slutstädning av isoleringsrum.

Vid städning av isoleringsrum rekommenderas att man använder rumsbunden eller engångsstädutrustning. Rumsbunden städutrustning rengörs omedelbart efter användning. Isoleringsrummet bör i mån av möjlighet rengöras sist med undantag för skyddsisoleringsrum, som bör rengöras först. Bär alltid skyddsrock/skyddsförkläde och skyddshandskar när du städar i ett isoleringsrum. Annan skyddsutrustning används också från fall till fall, beroende på mikroben/isoleringen. Händerna måste desinficeras innan skyddsutrustningen tas på, varje gång skyddshandskar byts och efter att skyddsutrustningen tagits av. Eventuella sekretfläckar måste avlägsnas i enlighet med anvisningarna för sekretdesinfektion före städning (klor 1000 ppm). Sop- och tvättpåsar får inte fyllas för mycket och måste stängas ordentligt. Använd skyddsutrustning tas också bort och sätts i rummets avfallspåse, med undantag för FFP-andningsskydd, som tas bort i slussen eller utanför rummet. Du får inte lämna rummet när du bär skyddsrock/skyddsförkläde och skyddshandskar. Under en epidemi kan samma huvudskydd (kirurgiskt mun- och nässkydd/FFP, ögonskydd/visir, hårskydd vid behov) användas när man förflyttar sig mellan olika rum, förutsatt att skyddsutrustningen har förblivit ren och inte har berörts med händerna.

Det är också bra för vårdpersonal att vara bekant med principerna för isoleringsstädning. När patienten skrivs ut och rummet blir ledigt måste anstaltvårdare så snart som möjligt underrättas om att isoleringsrummet behöver slutstädas. Städningen av rummet kan ta längre tid om ytterligare utrustning (väteperoxiddimma eller UVC-robot) används för att förbättra desinfektionen, och förseningar i städningen förlänger tiden det tar för nya patienter att skrivas in på avdelningen. I vissa fall kan försiktighetsåtgärder/isolering upphävas under behandlingsperioden (t.ex. när en patient med gastroenterit har varit symptomfri i 48 timmar). Försiktighetsåtgärder kan dock upphävas först när rummet har städats (försiktighetsåtgärdskortet tas bort från dörren först efter städning).

Se också anvisningar: handdesinfektion, sekretdesinfektion, på och avklädning av skyddskläder, maskrekommendation, FFP påklädning, textilrengöring inom vården, underhåll av duschmunstycken, kontrollering av madrasser, desinfektionsmedel i bruk, försiktighetsåtgärder vid olika smittsamma sjukdomar, byte och service av gardiner.

Försiktighetsåtgärder/ Mikrob	Skydd	Rengöring och desinfektion	Avfall, byk, andra frågor att beakta
Försiktighetsåtgärder vid kontaktsmitta			
Sedvanlig kontaktförsiktighetsåtgärdsstädning	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påklädning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning	Daglig noggrann mekanisk rengöring av toaletter/duschrum och ytor (inklusive skärmar) med klor 1000 ppm x2/dag (en gång på morgonskiftet, en gång på kvällsskiftet)	Avfall med rikligt med sekret läggs i en specialavfallslåda, annars sedvanlig avfallshantering. Förslut avfallspåsarna noggrant.

	och avtagning av skyddsutrustning skyddsrock och -handskar, om risk för stänk kirurgiskt näs-munskydd	-golvet rengörs med ett allmäntvättmedel -när du använder tvättande desinfektionsmedel (Oxivir), använd allmäntvättmedel också för golvet -medicintekniska produkter rengörs omedelbart efter användning i en spoldesinfektor eller torkas av med en desinfektionsduk -bidee-duschnestycken rengörs enligt anvisningarna -sekret avlägsnas omedelbart i enlighet med instruktionerna för sekretdesinfektion Slutstädning: -vid behov kan en desinfektionsapparat användas för att avsluta städningen (väteperoxidtorrdimma eller UVC-robot)	Lägg byk med rikligt sekret i en dissolvopåse, som sedan placeras i en gul infektiionspåse utanför rummet. Det finns ingen anledning att ange typen av infektion/mikroorganis m. Undvik att damma av tvätten. Övrig tvätt ska hanteras enligt normal praxis. Utöver slutstädning: -tvättbara tyggardiner byts ut mot rena -antimikrobiella gardiner byts ut om de har sekret på sig. Byte sker även enligt tillverkarens rekommenderade bytesintervall.
CPE, ESBL Klebsiella eller Candida auris	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning skyddsrock och -handskar, om risk för stänk kirurgiskt näs-munskydd	Daglig städning: -sedvanlig kontaktförsiktighetsåtgärds -städning se ovan Slutstädning: -börja med effektiverad klorbehandling för sanitetsutrustning: håll 4 dl outspädd klor längs kanterna på toaletsitsen, 1 dl längs kanterna på handfatet och 4 dl i golvbrunnen, och låt verka i 60 minuter -Under tiden rengörs resten av rummet med 1000 ppm klor -När klore har haft tid att verka, borsta och torka av toaletsitsen och handfatet med klor -Slutligen rekommenderar vi att man använder väteperoxiddimma eller en UVC-robot (för att spara tid kan detta göras medan klore fortfarande är aktivt)	Samma avfallshantering som vid sedvanlig städning med kontaktförsiktighets-åtgärder Tvätten läggs i en dissolvo-påse, som sedan placeras i en gul påse för smittsam tvätt. Tvätten behöver inte märkas. Vid slutstädning -tvättbara tyggardiner byts ut mot rena -antimikrobiella gardiner byts ut om de har sekret på sig. Byte sker även enligt tillverkarens rekommenderade bytesintervall.
Gastroenterit (smittsam magsjuka med kräkning och diarré) Clostridioides difficile, norovirus, rotavirus, EHEC, etc	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning	Daglig städning: -sedvanlig kontaktförsiktighetsstädning se första punkten Slutstädning: -Det rekommenderas att använda	Avfall med rikligt sekret läggs i en specialavfallslåda, annars sedvanlig avfallshantering. Förslut avfallspåsarna noggrant.

	och avtagning av skyddsutrustning kirugiskt näs-munskydd, ögonskydd/visir, skyddsrock och -handskar Efter städningen, tvätta händerna med tvål och vatten innan du desinficerar dem	väteperoxiddimma eller en UVC-robot för att förbättra desinfektionen av rummet efter rengöring - Vid norovirus är det lämpligt att behandla rummet med ovanstående apparat innan rengöringen påbörjas för att minska risken för smitta. Därefter rengörs med 1000 ppm klor och desinficeras igen med apparaten. -Noro-kohort: när en patient lämnar sjukhuset städas patientens rum i enlighet med normala kontaktförsiktighetsåtgärder. Sängen bäddas inte och ingen ny patient tas in på rummet. Efter att den sista patienten har lämnat sjukhuset städas nororummet enligt ovanstående beskrivning.	Tvätten är smittsam. Lägga den inte på ytor, utan packa den direkt i en dissolvo-påse som sedan placeras i en gul påse för smittsam tvätt. Undvik att damma av tvätten. Tvätten behöver inte märkas. Tvättbara tyggardiner byts ut mot rena. Antimikrobiella gardiner byts ut om de har sekret på sig. Byte sker även enligt tillverkarens rekommenderade bytesintervall.
Skabb, springmask, löss, flatlöss	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning Skyddsrock och -handskar	Noggrann mekanisk rengöring av ytor och sanitetsutrustning med ett allmäntvättmedel	Sedvanlig avfallshantering. Förslut påsarna noggrant. Tvätten är smittsam. På morgonen efter behandlingen mot skabb packas all tvätt i en dissolvo-påse, som placeras i en gul påse för smittsam tvätt. Förslut noggrant. All tvätt under hela behandlingsperioden, som tillhör patienter med springmask, löss eller flatlöss, ska packas enligt ovanstående beskrivning. Tvätten behöver inte märkas.
Vägglöss	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning Skyddsrock och -handskar	Noggrann mekanisk rengöring av ytor och sanitetsutrustning med allmäntvättmedel Om patienten har tagit med sig vägglöss är det vanligtvis tillräckligt att packa ner patientens kläder och tillhörigheter. Om du misstänker att rummet har angripits av vägglöss, kontakta fastighetsservice, som kommer att beställa ett skadedjursbekämpningsföretag till platsen. Lägga den lusa du hittat i till exempel en liten burk, för	Sedvanlig avfallshantering. <u>Förslut påsarna noggrant.</u> Tvätten är smittsam. Patienten tar av sig alla kläder och tillhörigheter, som läggs i en vanlig plastpåse, förseglas tätt och skickas hem för tvätt. Tvätt som uppkommer på sjukhuset packas i en dissolvo-påse och placeras i en gul påse för smittsam tvätt. Förslut påsarna

		skadedjursbekämparen (för att bekräfta att det verkligen är frågan om vägglöss).	noggrant. Tvätten behöver inte märkas. Vid slutstädning läggs tvättbara gardiner i tvätt. Antimikrobiella mellangardiner läggs i avfall.
Droppsmitta och försiktighetsåtgärder vid kontaktsmitta			
Influensa, Covid-19, RSV, fågelinfluensa, difteri, adeno med luftvägssymptom, invasiv A-streptokock infektion	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning kirurgiskt näs-munskydd, ögonskydd/visir, skyddsrock och -handskar Om ett aerosolproducerande ingrepp eller en vårdåtgärd, såsom CPAP-behandling eller slemavsugning, utförs i rummet, eller om det finns en patient med COVID-19 eller fågelinfluensa i rummet, måste en FFP-andningsmask användas. FFP ska alltid sättas på och tas av i en sluss eller utanför rummet.	Daglig städning: -Noggrann mekanisk rengöring av toaletter/duschrum och ytor med 1000 ppm klor. -torka också golvet med ett allmäntvättmedel Under en epidemi kan även desinfektionsapparater användas och rengöringen av kontaktytor i offentliga utrymmen kan intensifieras med 1000 ppm klor.	Sedvanlig avfallshantering Lägg tvätten från en patient med fågelinfluensa i en dissolvo-påse och en gul infektionstvättpåse. Övriga sjukdomar sedvanlig tvätt. Tvättbara tyggardiner byts ut mot rena. Antimikrobiella gardiner byts ut om de har sekret på sig. Byte sker även enligt tillverkarens rekommenderade bytesintervall.
Droppsmitta			
Meningokock, Haemophilus influenzae b, epiglottit, kikhosta, femte sjukan (parvovirus), påssjuka, röda hund, Streptokock A -luftvägsinfektion eller scharlakansfeber	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning kirurgiskt näs-munskydd, ögonskydd/visir, skyddsrock eller förkläde och skyddshandskar	Daglig städning: -wc/duschutrymme, ytor och golv noggrann mekanisk städning med allmäntvättmedel	Sedvanliga praxis med avfall och tvätt Vid slutstädning -tvättbara tyggardiner byts ut mot rena -antimikrobiella gardiner byts ut om de har sekret på sig. Byte sker även enligt tillverkarens rekommenderade bytesintervall.
Luftsmitta			
Tuberkulos i lung- eller struphuvud, positivt sputumprov eller omfattande eller kavitära	Noggrann handdesinfektion före rengöring,	Daglig städning: -wc/duschutrymme, ytor och golv noggrann	Sedvanliga praxis med avfall och tvätt

lungförändringar även om sputumprovet är negativt eller misstänkt tuberkulos	påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning FFP3-andningsskydd kläs på och av i slussen eller utanför rummet förkläde och skyddshandskar	mekanisk städning med allmäntvättmedel	Tvätten från en patient med multiresistent tuberkulos placeras i en dissolvo-påse och en gul påse för smittsam tvätt.
Luftsmitta och försiktighetsåtgärder vid kontaktsmitta			
Mässling, vattkoppor, bältros hos patient med immunbrist eller generaliserad bältros, extrapulmonell purulent tuberkulos	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning FFP3-andningsskydd kläs på och av i slussen eller utanför rummet Skyddsrock och -handskar, vid behov ögonskydd/visir För att städa rummet hos en patient med mässling eller vattkoppor krävs immunitet = att man har haft sjukdomen eller är vaccinerad	Daglig städning: -wc/duschutrymmen och ytor noggrann mekanisk städning med klor 1000 ppm -golvet torkas med allmäntvättmedel	Sedvanliga praxis med avfall och tvätt Tvätten från en patient med multiresistent tuberkulos placeras i en dissolvo-påse och en gul påse för smittsam tvätt. Vid slutstädning -tvättbara tyggardiner byts ut mot rena -antimikrobiella gardiner byts ut om de har sekret på sig. Byte sker även enligt tillverkarens rekommenderade bytesintervall. Efter en patient med mässling ska rummet hållas tomt och luftkonditioneringen påslagen i två timmar innan nästa patient kommer in!
Andra särskilda grupper			
Mpox (tidigare apkoppor) och hemorragisk feber (Ebola, Lassa, Marburg)	Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning FFP3-andningsskydd kläs på och av i slussen eller utanför rummet ögonskydd/visir, skyddsrock och -handskar	Daglig städning: -wc/duschutrymmen, ytor och golvet noggrann mekanisk städning med klor 1000 ppm Slutstädning: -väteperoxiddimma eller en UVC-robot används också, om sådana finns tillgängliga	Avfall: -Engångsmaterial som har kommit i kontakt med patienten placeras i en avfallspåse, förseglas noggrant och placeras i en behållare för smittsamt avfall (en UN godkänd plasttunna, UN 2549, ej specialavfallslåda) Tvätten är smittsam. Lägg den inte på ytor, utan packa den direkt i en dissolvo-påse som sedan placeras i en gul påse för smittsam tvätt. Undvik att damma av

			tvätten. Tvätten behöver inte märkas. Tvättbara tyggardiner byts ut mot rena. Antimikrobiella mellangardiner läggs i avfall.
Skyddsisolering (immunbrist på grund av sjukdom eller behandling)	Alla personer som kommer in i rummet måste vara friska = inga akuta infektioner Noggrann handdesinfektion före rengöring, påtagning av skyddsutrustning, byte av skyddsutrustning och avtagning av skyddsutrustning kirurgiskt näs-munskydd, förkläde och skyddshandskar Vaccinationer i enlighet med § 48 i smittskyddslagen måste vara giltiga	Daglig städning: -rummet städas först -wc/duschutrymme, ytor och golv noggrann mekanisk städning med allmäntvättmedel -rumsbunden städutrustning -rumsdörrarna måste hållas stängda Slutstädning: -damm till exempel ovanför skåp och motsvarande ställen högt upp i rummet torkas bort först efter att patienten har gått	Sedvanliga praxis med avfall och tvätt Undvik att damma tvätten. Blommor och ouppvärmad mat är inte tillåtet i patientrummen.

Observera ytterligare vid slutstädning av rummet för kontaktförsiktighetsåtgärder (patienten är inte i rummet)

- Från patientrummet och wc/duschen slängs allt öppnat engångsmaterial i en avfallssäck, t.ex. blöjor, pappershanddukar, toalettpapper, soppåserullar etc.
- Schampoflaskor, krämtuber osv. ska också slängas medan tvål- och handdesinfektionsmedelsflaskor som finns i väggställningar (dispenso) får lämnas kvar.
- Synligt smutsiga, trasiga eller nästan tomma skyddshandskelådor kastas bort, med undantag för Clostridioides difficile, diarré- och kräkningssjukdomar, Candida auris, m-pox, mässling, fågelinfluensa (och vägglöss), i vilka fall skyddshandskelådor alltid kastas
- Textiler, också rena (t.ex. lakan, patientkläder, handdukar), läggs i tvätten.
- Flergångsvårdmaterial (t.ex. sug, urinflaska, blodtrycksmätare, tillbehör för syrebehandling) rengörs.
- Avfallssäcken och tvättpåsen avlägsnas från rummet. Obs! Om torr väteperoxiddimma-apparat ska användas, kan en stängd avfallssäck och bykpåse lämnas i rummet under användning av apparaten. Säcken och påsar som blivit desinficerade på utsidan minskar transportpersonalens smittorisk.

Ta hänsyn till följande saker före användning av torr väteperoxiddimma-apparat

- öppna lådor och skåpdörrar – öppna wc-dörren. Lyft upp wc-locket men lämna sittningen ner.
- släng pappershanddukar och lämna luckan till ställningen öppen
- glasögon ska rengöras och sättas i en plastpåse och lämnas i rummet
- övrig optik t.ex. smarttelefon med kamera ska rengöras och skyddas
- fönstren till rummet ska vara stängda
- antimikrobiska mellangardiner av engångsmaterial öppnas, man behöver inte byta om det inte finns synligt sekret på dem (torr väteperoxiddimma desinficerar också ytan av textilen)
- madrassen ska lyftas i upprätt ställning
- sänggrindar ska lyftas upp

När man följer de här anvisningarna, har städningen blivit gjord på rätt sätt och väteperoxidapparaten desinficerar rummet så bra som möjligt.

Användning av torr väteperoxiddimma-apparaten rekommenderas i följande situationer:

- diarrésjukdomar (noro, Clostridioides difficile)
- vid epidemier (vid behov konsultera hygienskötare)
- slutstädning av rummet efter bärare av CPE-, ESBL-Klebsiella pneumoniae eller Candida auris
- enligt riskbedömning bärare av andra multiresistenta bakterier (t.ex. sekretutsöndrande sår, söndrig hud, inkontinens, minnessvag/råddig patient, stomi eller utförd tarmoperation, patient som smutsar ner med sekret)
- mpox och hemorragisk feber

Beakta före användning av UVC-robot

- Madrassen ska rengöras noggrant på båda sidor med ett allmäntvättmedel. Madrassen ska lämnas i sitt "normala" läge (inte upprätt som vid användning av väteperoxiddimma!).
- Wc-dörren lämnas öppen.
- Lyft upp wc-locket men lämna sittringen ner.
- Möblerna ska placeras så att roboten har utrymme att röra sig (minst 1 meter), och lådor och skåpdörrar ska vara stängda.
- Dörren till rummet är stängd och en varningsskylt är placerad på dörren så att ingen går in i rummet medan roboten är igång.
- Användning rekommenderas i samma fall som väteperoxiddimma.

Nyckelord: isoleringsstädning, försiktighetsåtgärder vid kontaktsmitta, droppsmitta, luftsmitta, skyddsisolering

Referenser/tilläggsinformation:

Österbottens välfärdsområde • www.osterbottensvalfard.fi • Växel 06 218 1111

Denna anvisning är avsedd för professionella inom vårdbranschen.